

36 350-VIII Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

nr. Verslag houdende een lijst van vragen

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van de Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (Kamerstuk 36 350-VIII), brengt als volgt verslag uit in de vorm van een lijst van vragen.

Voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

Adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	<p>Welk effect heeft de ombuiging van een deel van de loon- en prijsbijstelling op de salarissen in het onderwijs? Is het mogelijk om te voorkomen dat de salarissen minder stijgen dan eerder voorzien?</p> <p>Binnen het funderend onderwijs is gekozen om dekking aan te leveren vanuit de loon- en prijsontwikkeling (lpo) op met name een aantal grote subsidieregelingen waar de lpo-bijstelling niet juridisch verplicht is, waaronder de subsidieregeling basisvaardigheden, de subsidieregeling school en omgeving, de regeling maatschappelijke diensttijd en de regeling sterk techniekonderwijs. Dit heeft geen gevolgen voor reeds toegekende subsidieaanvragen. De loon- en prijsbijstelling op de bekostiging voor po en vo wordt in zijn geheel uitgekeerd zoals ook in voorgaande jaren het geval is geweest. Uit de bekostiging worden onder andere de lerarensalarissen betaald en op die salarissen wordt dus niet omgebogen.</p>	36350-	VIII-2	
2	<p>Wat blijft er per saldo over van de verbetering van de salarisverbetering van vorig jaar voor leerkrachten op basisscholen (ongeveer 10%) en docenten in het voortgezet onderwijs (een kleine 5%) na de inflatie van de afgelopen tijd?</p> <p>Het verschil tussen de nominale procentuele loonstijging en de inflatie is de zogeheten reële stijging van het loon. In Nederland was de gemiddelde (contract) loonstijging in 2022 zo'n 3,0%. De</p>	36350-	VIII-2	4 5

inflatie in 2022 was (naar huidige cijfers) zo'n 4,3% op basis van het CPI. De reële stijging van het loon in 2022 was daardoor in Nederland zo'n -1,3%. In het primair en voortgezet onderwijs is in 2022 een loonstijging van 4,75% afgesproken. In het vo is naast deze salarisverbetering de totale beloning sinds 2022 ook gestegen door het dichtn van de loonkloof met het voortgezet onderwijs, voor leraren gemiddeld met zo'n 10%. De reële loonstijging voor leraren in het vo in 2022 was dus circa +10,5% en in het po +0,5%.

3	Aan welke intensivering worden de CA¹-middelen voor residentieel onderwijs besteed? Met het coalitieakkoord zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor residentieel onderwijs (in totaal € 15,5 miljoen structureel). In 2023 wordt daar € 5,3 miljoen op geëxtensiveerd en in 2024 € 2,4 miljoen. Deze coalitieakkoord middelen voor residentieel onderwijs zijn bedoeld voor zowel de transitie naar kleinschaligheid in het onderwijs in de Juridische Jeugdinstellingen als voor het ondersteunen van het onderwijs in de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg. Omdat het onderwijs meebeweegt met de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg, en deze nog in een vroeg stadium is, is besloten om te extensiveren voor de jaren 2023 en 2024. In deze jaren is er minder budget noodzakelijk dan eerder voorzien. De middelen zijn daarom ingezet voor andere doelen binnen de onderwijsbegroting, zoals de tegemoetkoming in reiskosten voor leerlingen in het pro en vavo en de programmatische aanpak onderwijshuisvesting.	36350-
VIII-2	6
4	Wat zijn de kosten per nieuwkomer voor het nieuwkomersonderwijs in 2023? Een schoolbestuur in het basisonderwijs ontvangt op jaarbasis € 12.430,85 voor een eerstejaars asielzoeker en € 3.861,93 voor een eerstejaars overige vreemdeling. Daarnaast ontvangt het schoolbestuur in het tweede jaar basisbekostiging en aanvullend nieuwkomersbekostiging voor een tweedejaars asielzoeker ter hoogte van € 1.869,43 per jaar. Daarbij geldt een drempel van minstens vier nieuwkomersleerlingen op schoolniveau om in aanmerking te komen voor nieuwkomersbekostiging. Deze nieuwkomersbekostiging is aanvullend op de basisbekostiging. Daarnaast kan een basisschool die niet eerder eerste opvang van vreemdelingen respectievelijk eerste opvang van asielzoekers of overige vreemdelingen heeft verzorgd een eenmalige aanvullende bekostiging per school van € 14.894,72 ontvangen. Een schoolbestuur in het vo ontvangt € 12.668,80 per jaar voor een nieuwkomer. In jaar 1 en jaar 2 wordt hetzelfde bedrag ontvangen. Na twee jaar resteert alleen de basisbekostiging. Daarnaast kan de	36350-
VIII-2	6

¹ CA: Coalitieakkoord

minister het bevoegd gezag eenmalig op aanvraag aanvullende bekostiging verstrekken voor de kosten van de voorbereidende en coördinerende werkzaamheden die samenhangen met de opstart van de eerste opvang. Dit is een bedrag van € 17.927,12 per school.

5	Welk deel van het onderwijspersoneel in het basis- en voortgezet onderwijs zit nu in de laagste salarisschalen? In hoeverre vormen de salarisschalen een instrument binnen de lerarenstrategie? In de schalen 1 en 2 is minder dan 1% van het totale fte onderwijspersoneel werkzaam. Schalen 1 en 2 zijn de laagst beloonde schalen in het po en vo en betreft onderwijsondersteunend personeel. Goed personeelsbeleid van de schoolorganisatie is een belangrijke randvoorwaarde, en het loon- en functiegebouw zijn hierbij belangrijke instrumenten die niet los van elkaar gezien kunnen worden. Dat geldt ook voor de lerarenstrategie. Transparante loopbaanpaden en duidelijke promotiecriteria geven de leraar houvast in de huidige functie en geven zicht op wat nodig is om te kunnen doorgroeien naar een volgende functie. Schoolbesturen bepalen welke functies zij nodig achten. De functies van leraren zijn beschreven in zogenaamde functieprofielen, waarin de bij de functie behorende taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen. Deze profielen zijn via een functiewaarderingsstelsel gekoppeld aan de salarisschalen LB, LC en LD. Als een leraar in een hogere salarisschaal komt, dan horen daar dus zwaarder gewaardeerde taken en verantwoordelijkheden bij. Overigens geven de cao's in het po en vo schoolbesturen ook de mogelijkheid om in bepaalde gevallen toelagen toe te kennen. Specifiek voor bepaalde vestigingen met veel kwetsbare leerlingen geldt dat zij een arbeidsmarkttoelage uitkeren aan al het onderwijspersoneel. Hierdoor kunnen deze scholen met het grootste risico op onderwijsachterstanden, die over het algemeen meer moeite hebben om personeel te vinden en behouden, hun personeel beter behouden en nieuw personeel aantrekken. Voor deze arbeidsmarkttoelage zijn sinds het Nationaal Programma Onderwijs middelen beschikbaar gesteld.	36350-
VIII-2	6	7
6	Kunnen de extensivering en de incidentele middelen die worden ingehouden op infrastructuur en basisvaardigheden (punt 4 en punt 8) verder uitgesplitst worden naar waar precies op ingehouden wordt? Wat kan hierdoor niet doorgaan? Een deel van het budget voor basisvaardigheden en infrastructuur (onderdeel van het masterplan basisvaardigheden) is ingezet bij de Voorjaarsnota voor dekkingsopgaven. Dit is een incidentele reeks die optelt tot € 130 miljoen cumulatief. Deze € 130 miljoen is onderverdeeld in € 111,5 miljoen ter dekking van de rijksbrede	36350-
VIII-2	6	8

dekkingsopgave en € 18,2 miljoen die wordt ingezet voor intensiveringen op de OCW-begroting.

De extensivering betreft het budget voor het versterken van de omgeving rond de school op het terrein van leesbevordering en bevat primair middelen voor versterking van de bibliotheek op school. Voor het verbeteren van de basisvaardigheid lezen wordt eerst gewerkt aan een gerichtere aanpak, waardoor het geld en de ondersteuning terecht komt bij de leerlingen die dit het hardste nodig hebben. Deze aanpak wordt nog uitgewerkt; er zijn nu dus geen concrete activiteiten die niet doorgaan door de extensivering. Per saldo wordt er nog steeds geïnvesteerd in de basisvaardigheid lezen, namelijk in de eerste jaren circa € 25 miljoen per jaar; structureel is er € 51,1 miljoen beschikbaar.

Op de subsidieregelingen basisvaardigheden wordt niet geëxtensiverd. Er is per saldo nog steeds structureel circa € 460 miljoen per jaar beschikbaar voor de subsidieregelingen.

- 7 Wat is de nieuwste raming van het aantal bol²- en bbl³-studenten? 36350- VIII-2 7
 In de onderstaande tabel staan de aantallen mbo-studenten uitgesplitst per leerweg op basis van de nieuwste studentenraming van mei 2023⁴.

	<i>x 1.000 student en</i>						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BOL	346,9	339,7	347,0	353,0	360,1	366,6	366,5
BBL	136,6	131,1	121,2	116,2	111,3	105,8	103,5
Subtotaal	483,5	470,8	468,2	469,3	471,4	472,5	470,0
VAVO	7,1	7,3	7,3	7,3	7,3	7,4	7,5
CN	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Totaal MBO	491,4	478,8	476,3	477,4	479,5	480,7	478,2

- 8 Zorgt de extensivering op het budget voor infrastructuur en basisvaardigheden én de inhouding van cumulatief €111 miljoen ten behoeve van de additionele dekkingsopgave dat plannen of maatregelen daarvoor niet uitgevoerd kunnen worden of uitgesteld worden? Zo ja, om welke plannen of maatregelen gaat het? 36350- VIII-2 8
 Zie het antwoord op vraag 6.

² bol: beroeps opleidende leerweg

³ bbl: beroeps begeleidende leerweg

⁴ [Referentieraming OCW 2023 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

9	Wat betekent de gedeeltelijke terugdraaiing van de maatregel halvering reclamezendtijd voor de hoeveelheid reclame die consumenten te zien krijgen? De wettelijk toegestane reclametijd op de lineaire kanalen van de NPO lag in 2021 op 10%. Dit percentage zou op basis van de huidige regelgeving jaarlijks met 1%-punt worden verlaagd tot 5% in 2026. Op basis van de actuele raming van de Ster-inkomsten wordt bepaald met welk percentage voldoende reclame-inkomsten gegenereerd kunnen worden om de verlaging van de Rijksmediabijdrage op te kunnen vangen. Dit zal dan ook in regelgeving aangepast worden.	36350-
VIII-2	8
10	Waarom is artikel 14 (cultuur) uitgezonderd van de dekkingsopgave? Voor de Rijksbrede taakstelling is een OCW-brede dekkingsopgave geleverd door het inzetten van meevallers of door om te buigen op specifieke artikelen. De invulling van de taakstelling is tot stand gekomen door binnen het departement verschillende opties tegen elkaar af te wegen. Binnen het domein van cultuur en media is ervoor gekozen om de Rijksmediabijdrage voor de landelijke publieke omroep vanaf 2025 te verlagen. Daaraan gekoppeld wordt de Nederlandse Publieke Omroep ruimte gegeven om meer reclameopbrengsten te genereren, waarmee zij deze verlaging kunnen opvangen.	36350-
VIII-2	8
11	Hoe worden de overige middelen van de laatste tranche Kansengelijkheid ingezet, naast de genoemde programma's School en Omgeving en Jonge Kind? Naast de middelen voor de programma's School en Omgeving en het Jonge Kind worden er kansengelijkheidsmiddelen ingezet voor de Gelijke Kansen Alliantie (GKA), het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) en uitvoeringskosten van deze programma's. Vanaf 2024 wordt structureel € 10,5 miljoen van de tranche Kansengelijkheid ingezet voor de GKA. Doel is om de relatie tussen gemeente en lokale partijen verder uit te breiden en te verbeteren. Dit netwerk is ook een belangrijk onderdeel voor de uitvoering van het School en Omgeving programma. Hiernaast is in 2023 eenmalig € 4,6 miljoen van de tranche Kansengelijkheid ingezet voor overbrugging van de oude en nieuwe Nationaal Programma Rotterdam Zuid regiodeals. Hiernaast is structureel € 5,4 miljoen gereserveerd voor de uitvoeringskosten van de bovengenoemde programma's en de programma's School en Omgeving en Jonge Kind. De uitvoeringskosten vormen 1,25% van het totale budget dat naar bovenstaande programma's gaat.	36350-
VIII-2	9

12	Welk deel van de bedragen gaat precies naar welke maatregelen op het terrein van het versterken onderwijskwaliteit en van vervolgopleidingen en onderzoek? In de bijgevoegde tabellen op de laatste pagina's is te zien welke bedragen naar welke maatregelen gaan op het terrein van het versterken onderwijskwaliteit en van vervolgopleidingen en onderzoek.	36350-
VIII-2	9
13	Kan toegelicht en uitgesplitst worden waar het geld voor de aanpassing van het bsa⁵ precies aan besteed wordt en waar de middelen precies vandaan komen? De middelen voor de aanpassing van het bsa zijn geheel afkomstig uit de reeks Vervolgopleidingen en Onderzoek uit het Coalitieakkoord. Het geld dat is vrijgemaakt voor de aanpassing van het bsa staat gereserveerd voor het verbeteren van het flankerende beleid waarin het bsa is ingebed. Denk daarbij aan de opbouw van het curriculum, de begeleiding, het studieadvies en de studiekeuzecheck, het aantal herkansingen en hoe de verwijzende functie wordt ingevuld. Er worden momenteel gesprekken gevoerd met de instellingskoepels en studentenorganisaties over hoe deze middelen precies zullen worden besteed. Over de uitkomsten van deze gesprekken zal de Kamer geïnformeerd worden.	36350-
VIII-2	9
14	Wat zijn de meest actuele gegevens van het aantal studenten dat het recht op studiefinanciering heeft verloren vanwege studievertraging door de gevolgen van corona? Met hoeveel extra middelen wordt het budget in het licht hiervan naar verwachting straks wel toereikend? Het aantal studenten dat specifiek als gevolg van de Coronamaatregelen studievertraging heeft opgelopen en het recht op studiefinanciering heeft verloren, is niet bekend. Wel is bekend dat circa 100.000 studenten sinds 2020 gebruik hebben gemaakt van de tegemoetkoming voor het wegvallen van de aanvullende beurs of basisbeurs. Een student kan om verschillende redenen studievertraging oplopen. Ook in de periode vóór de coronamaatregelen liepen veel studenten al studievertraging op. Het budget wat gereserveerd is voor deze tegemoetkoming in het huidige begrotingsjaar is gebaseerd op een raming, maar de regeling kent een open einde. Dat betekent dat alle studenten die in aanmerking komen een tegemoetkoming ontvangen, ongeacht de hoogte van het budget. Het geraamde budget is naar schatting wel toereikend.	36350-
VIII-2	10

⁵ bsa: bindend studieadvies

15	<p>Kan nader worden toegelicht wat de bijdrage aan KOMEX⁶ behelst?</p> <p>De middelen zijn bedoeld voor zowel de reguliere activiteiten KOMEX als voor de verhoging van de vergoeding voor de staatsexamenbetrokkenen, zoals locatievoorzitters, examinatoren en surveillanten. Onder reguliere activiteiten valt te denken aan de kosten voor de zaalhuur van examens, het examendrukwerk, de examenmaterialen en andere aan examens gerelateerde kosten.</p>	36350- VIII-2	18	
16	<p>Welke subsidie(s) op artikel 25 wordt verhoogd als gevolg van de loon- en prijsbijstelling?</p> <p>De verleende subsidies in het kader van de strategische partnerschappen (allianties) worden verhoogd. Het betreft de volgende allianties: Worden wie je bent, Verandering van Binnenuit, Act4Respect Unlimited, Jong Gelijk, Gelijke representatie in de politiek, Kleurrijk en vrij, Gezondheidszorg op maat 2 en Financieel sterk door werk. Binnen artikel 25 zijn deze subsidies terug te vinden onder het financiële instrument bekostiging.</p>	36350- VIII-2	25	
17	<p>In hoeverre valt het lerarentekort van bijvoorbeeld wiskundedocenten te verklaren met de salarissen die allesbehalve concurrerend zijn met het bedrijfsleven, waar afgestudeerde wiskundigen ook gewild zijn?</p> <p>Wiskundedocenten in het vo verdienen gemiddeld 3% meer dan vergelijkbare werknemers in andere sectoren, zowel in 2016 als in 2019. Ook de sector vo als geheel verdient zo'n 3% meer dan in andere sectoren. In 2021 is een beloningsonderzoek gepubliceerd over loonverschillen tussen werknemers in het onderwijs en vergelijkbare werknemers in andere sectoren in 2019. In het addendum bij dit onderzoeksrapport, over de ontwikkeling in loonverschillen tussen 2016 en 2019 (zie De ontwikkeling in de loonverschillen tussen 2016 en 2019 Addendum Rapport Rijksoverheid.nl), zijn ook gegevens te vinden over docenten in specifieke vakken in het vo.</p> <p>De cao biedt overigens de mogelijkheid om een eventueel verschil met de arbeidsmarkt met beloning te verkleinen: de werkgever kan in overleg met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad beleid opstellen om bijvoorbeeld een arbeidsmarkttoelage te geven. Dit is conform artikel 12.9 van de CAO VO 2022-2023.</p>	36350- VIII-2	27	29
18	<p>Welke overwegingen liggen eraan ten grondslag dat het onderwijs achterblijft bij de forse salaristijgingen die de afgelopen tijd werden afgesproken in de zorg en bij gemeenteambtenaren?</p>	36350- VIII-2	27	29

⁶ KOMEX: Kost prijs model examens

Uitgangspunt van de jaarlijkse verhoging van de financiën van de (semi)publieke sectoren is dat deze voor wat betreft de (gemiddelde) loonontwikkeling aansluit bij de markt. Het verschil tussen de loonontwikkeling in het onderwijs met andere publieke sectoren zoals de zorg en gemeente ligt daarom vooral aan het moment en de periode waarover laatstelijk cao-afspraken zijn gemaakt. Bijvoorbeeld omdat er voor andere sectoren over heel 2023 afspraken zijn gemaakt, terwijl in onderwijs dat (nog) niet het geval is. Verschillen zijn er ook omdat in sommige cao's, zoals bij gemeenten en in de zorg, wordt afgesproken dat voor lagere salarisschalen of specifieke functies een hogere salaristijging geldt. Dit soort verschillen bemoeilijkt de vergelijking tussen verschillende sectoren. Overigens heeft het kabinet in het Onderwijsakkoord in april 2022 bovenop de reguliere systematiek een structureel bedrag van € 1,5 miljard geïnvesteerd in de arbeidsvoorwaarden van leraren, schoolleiders en ondersteunend personeel in het funderend onderwijs.

19	Welke berekeningen liggen ten grondslag aan de hoogte van de toevoeging van het nieuwe budget loon- en prijsbijstelling van € 5,3 miljoen in 2024 oplopend tot € 6,5 miljoen in 2027? Op het hoofdbudget Tekorten Regio's komen vanaf 2024 de middelen samen die tot die tijd op de Tegemoetkoming Kosten Opleidingsscholen en Aanpak lerarentekort staan. Met de vorming van de onderwijsregio's bundelen we namelijk de onderliggende regelingen, onder meer om versnippering tegen te gaan. De loon- en prijsbijstellingen die in 2023 beschikbaar zijn gekomen op deze hoofdbudgetten worden mee overgeheveld naar het hoofdbudget Tekorten Regio's. De optelsom daarvan is € 5,3 miljoen in 2024 oplopend tot € 6,5 miljoen in 2027. De loon- en prijsbijstelling op het budget tegemoetkoming kosten opleidingsscholen is geheel loongevoelig en daarom op die manier geïndexeerd. De loon- en prijsbijstelling van de aanpak lerarentekort is ook bijna geheel loongevoelig.	36350-
VIII-2	28
20	In hoeverre valt de verlaging in 2023 van het budget voor de aanpak lerarentekort met €23 miljoen ten behoeve van de decentralisatieuitkering voor de G4, de regelingen zij-instroom en onderwijsassistenten (SOOL) op het hoofdbudget zij-instroom en bijdrage aan de dekkingsopgave (€6 miljoen), te rechtvaardigen met een minder nijpend lerarentekort? De decentralisatieuitkering voor de G4, de regeling zij-instroom en de regeling onderwijsassistenten (SOOL) zijn instrumenten voor de aanpak van het lerarentekort. Deze verschuiving van het budget wordt ingegeven door een andere instrumentkeuze bij de aanpak van het lerarentekort in het kader van de lerarenstrategie en niet door een lager tekort of lagere prioriteit. Deze verschuiving is	36350-
VIII-2	29

mogelijk doordat er in de overgang naar onderwijsregio's incidenteel middelen vrijvallen. De oorzaak daarvan is een verandering in de financieringsperiode van schooljaar naar kalenderjaar. Aangezien deze vrijval van middelen dit jaar niet volledig via andere instrumenten ingezet kon worden voor de aanpak van het lerarentekort, zijn de resterende middelen gebruikt om bij te dragen aan de dekkingsopgave.

21	Hoe verhoudt de hoogte van het hoofdbudget lerarenbeurs na de toevoeging van loon- en prijsbijstelling zich tot de actuele hoeveelheid aanvragen door leraren van deze beurs? De hoogte van het hoofdbudget voor de lerarenbeurs is € 62,7 miljoen en dat is gelijk aan het subsidieplafond in de regeling. Er is geen loon- en prijsbijstelling toegevoegd. Voor de actuele hoeveelheid aanvragen is het voorlopige beeld dat er meer aanvragen zijn dan vooraf begroot de controles van de aanvragen zijn echter nog niet geheel afgerond; de definitieve eindstand is nog niet op te maken.	36350-
VIII-2	29
22	Hoe verhoudt de ombuiging van de regeling zij-instroom op artikel 9 in tabel 5 zich tot de verhoging van het budget in 2023 voor de regeling zij-instroom? Er is in totaal € 10 miljoen bijgekomen op het hoofdbudget zij-instroom en daarvan is er € 6 miljoen beschikbaar voor de regeling zij-instroom. Rond de jaarwisseling was er een zeer grote extra instroom bij deze regeling, daarom was initieel € 12 miljoen extra vrijgemaakt om toe te voegen aan het budget. In de loop van het proces van de Voorjaarsnota bleek dat de stijging minder sterk doorzette dan verwacht en is de helft van de intensivering aangeleverd voor de dekkingsopgave. Per saldo is er van de oorspronkelijke extra € 12 miljoen dus nog steeds € 6 miljoen beschikbaar voor de regeling zij-instroom.	36350-
VIII-2	29
23	Is in de ramingen al de aanzuigende werking van de basisbeurs op internationale studenten meegenomen? Zo nee, wanneer wordt dit inzichtelijk? Nee, het wetvoorstel van de herinvoering van de basisbeurs treedt per 1 september 2023 in werking. De eerste inzichten over het effect van de herinvoering van de basisbeurs op internationale studenten zullen daarom pas na studiejaar 2023-2024 bekend zijn. Met betrekking tot de studiefinancieringsraming moet benadrukt worden dat onduidelijk is of de herinvoering van de basisbeurs een aanzuigende werking heeft op internationale studenten. De toename van het aantal internationale studenten in het ho heeft immers voornamelijk plaatsgevonden in een tijd dat er geen basisbeurs was. Bij het debat over de herinvoering van de basisbeurs is een motie aangenomen die de regering verzoekt te onderzoeken wat het effect	36350-
VIII-2	31

is van de herinvoering van de basisbeurs op het aantal EER-studenten dat in Nederland komt studeren ([Kamerstuk 36 229, nr. 29](#)). De aantallen EER-studenten zullen in dat kader nauwgezet gemonitord worden.

24	Kunt u uiteenzetten wat de gevolgen zullen zijn van de mogelijke afschaffing van het verlaagde btw-tarief (9%) op cultuur wanneer deze verhoogd wordt naar 21%?	36350-
VIII-2	35	37
	Op dit moment is nog niet inzichtelijk wat de gevolgen zijn van een eventuele afschaffing van het verlaagd btw-tarief. Zoals staat vermeld in de Voorjaarsnota wordt voorafgaand aan Prinsjesdag bezien welke vervolgstappen het Kabinet neemt naar aanleiding van de evaluatie van het verlaagde btw-tarief die recent is gepubliceerd. Daarbij zal een analyse gedaan worden, ook voor het verlaagde btw-tarief voor culturele goederen en diensten, naar de impact van afschaffing of versoering op specifieke groepen en wordt ook gekeken naar alternatieve beleidsinstrumenten. Waar dit op korte termijn niet inzichtelijk gemaakt kan worden door het gebrek aan de benodigde gegevens, wordt vervolgonderzoek verricht.			
25	Kunt u aangeven welke maatschappelijke initiatieven rondom de herdenking van het slavernijverleden bekostigd zullen worden van de verhoogde raming met €5,3 miljoen?	36350-
VIII-2	37	
	Met de € 5,3 miljoen worden de budgetten voor de subsidieregelingen van het Mondriaan Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie, ten gunste van maatschappelijke initiatieven in het kader van het Herdenkingsjaar Slavernijverleden in het hele koninkrijk, opgehoogd. Het gaat hierbij om activiteiten en initiatieven op het gebied van herdenken en vieren van de afschaffing en/of die een bijdrage leveren aan kennis en bewustwording over het slavernijverleden en de doorwerking daarvan in het heden. Meer informatie over het vervolgtraject ‘na de komma’ naar aanleiding van de excuses voor het slavernijverleden, wordt voor het zomerreces met de Kamer gedeeld.			

(bedragen x € 1 miljoen)						
Maatregelen kwaliteit	2022	2023	2024	2025	2026	Struc.
Masterplan basisvaardigheden	427,5	459	667,2	664,4	652,2	678,3
Regelingen basisvaardigheden	276,6	277	477,7	469,7	454,8	457,2
Ondersteuning scholen basisvaardigheden		2,5	5	7,4	9,9	9,9
Professionaliseringsruimte - 16 uur onderwijzend personeel po/vo t.b.v. basisvaardigheden	118	118	118	118	118	118
Monitoring basisvaardigheden	7	11,4	16,4	19,2	19,4	21,2
Basisvaardigheden & infrastructuur - leesbevordering	12,9	26,4	25,2	25,2	25,2	51,1
Basisvaardigheden & infrastructuur - amendement Friese taal		0,2	1,4	1,4	1,4	1,4
Digitale geletterdheid: vakvoorbereiding en ondersteuningsstructuur	2	4	4	4	4	
Ondersteuningsstructuur burgerschap	4	4	4	4	4	4
Cultuur: Leenrechtvergoeding		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
MBO: Aanpak laaggeletterdheid	5	10	10	10	10	10
MBO: Masterplan basisvaardigheden	2	2	2	2	2	2
Overig kwaliteit	72,5	140,9	332,8	335,6	347,8	321,6
Lat omhoog: uitbreiding capaciteit IvhO/ begeleiding risicoscholen	8	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7
Ondersteuning risicoscholen			5	5	5	5
Sociale veiligheid	3	8	8	8	8	8
Curriculum - herijking en professionalisering		8,5	34,8	41,9	50,4	21,2
Versterking zeggenschap	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Programma veilig digitaal	6	6	6	6	6	6
Praktijkgerichte programma's vmbo*			7,1	7,1	7,1	10,5
Werkdruk vo (overig deel valt onder pijler leraren)		27	169	161	161	161
Werkagenda 'Samen voor het beste onderwijs': vorming onderwijsregio's		15,9	22	25,5	29	43
MBO: Professionaliseringsruimte docenten	1,5	20	20	20	20	18,9
MBO: Doorstroom beroepskolom						13
Invulling taakstelling NPO VJN 2022	43,8					
Invulling dekkingsopgave VJN 2023 (leesbevordering)		25,9	25,9	25,9	25,9	
Uitvoeringskosten	5,6	8,3	13,7	13,9	14,1	13,7
CA kwaliteit	500	600	1000	1000	1000	1000
Kasschuif basisvaardigheden	-53,9	53,9				
CA kwaliteit - totaal	446,1	653,9	1000	1000	1000	1000

Inzet Coalitieakkoordreeks 'vervolgopleidingen en onderzoek'								
in duizenden €		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Originele reeks Coalitieakkoord		400.000	500.000	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000
Taakstelling NPO (coalitieakkoord)		-41.000				-866		
Kasschuif bij overheveling (VJN 2022)		-109.430	169.164	-21.050	-21.050	-21.186	3.550	
Beschikbaar OCW-begroting bij VJN 2022		249.570	669.164	678.950	678.950	677.948	703.550	700.000
Voortgezet onderwijs								
Techniekhavo	art 3		9.000	9.000	9.000	8.000	33.600	33.600
MBO								
Arbeidsmarkt aansluiting mbo	art 4	-	3.214	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Bekostiging mbo 2/nazorg en RMC	art 4	60.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Doorstroom beroepskolom mbo	art 4	-	10.000	18.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) mbo	art 4	20.000	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Macrodoelmatigheid mbo	art 4	900	-	-	-	-	-	-
Oriëntatieprogramma's/arbeidsrelevant aanbod mbo	art 4	670	7.500	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Professionaliseringsruimte mbo-docenten	art 4	-	-	-	-	9.000	9.000	9.000
Veilig digitaal onderwijs mbo	art 4	4.000	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200	1.600
Hoger Onderwijs								
Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	art 6/7	1.000	31.000	31.000	31.000	31.000	31.000	31.000
Vitale regio/krimp*	art 6	15.000	12.000	10.000	4.000	-	-	-
Studentenwelzijn	art 6 & 7	1.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Macrodoelmatigheid ho onderwijsaanbod	art 6 & 7	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Cybersecurity	art 6 & 7	-	19.000	18.000	13.000	7.500	7.500	7.500
BSA	art 6 & 7	-	5.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000
Koninkrijksbeurzen ho	art 7	-	-	500	500	700	500	500
Levenbeschouwelijke universiteiten	art 7	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Onderzoek en Wetenschapsbeleid								
Praktijkgericht onderzoek	art 6	30.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Sectorplannen	art 7	60.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Startersbeurzen	art 7	50.000	156.000	156.000	156.000	156.000	156.000	156.000
Overige								
Uitvoering, monitoring, verantwoording, evaluatie***	diverse	5.000	6.250	9.250	8.250	8.548	8.750	8.800
Saldo		0	0	0	0	0	0	0

*Tevens gedeeltelijke dekking via ombuiging op OCW-begroting